

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA,
NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

HADÜZENET

Ő császári és apostoli királyi Felsége 1914. évi július hó 28-án kelt legfelső elhatározása alapján a mai napon a szerb királyi kormányhoz francia nyelven hadüzenet intéztetett, amely magyar fordításban így szól:

Mivel a szerb királyi kormány ama jegyzékre, amely részére Ausztria-Magyarország belgrádi követe által 1914. évi július hó 23-án átadatott, kielégítő választ nem adott, a császári és királyi kormány kénytelen maga gondoskodni jogainak és érdekeinek védelméről és ezen célból a fegyverek erejéhez fordulni.

Ausztria-Magyarország ennélfogva a jelen pillanattól kezdve Szerbiával szemben hadi állapotban levőnek tekinti magát.

**Ausztria-Magyarország külügyminisztere:
GRÓF BERCHTOLD s. k.**

A hadüzenet immár elosztatta azt a Szerbiában világitó reménysugárt, hogy a monarkia feladja súlyosan energikus elhatározását: Szerbiának a megbüntetését. Nem, a megtorló lépést már vissza nem csináljuk és bár a monarkia a nemzetközi jog értelmében sem tartozott a háboru megüzenésével, ma mégis megtette a hadi állapot formális bejelentését.

A hadüzenet egyelőre csak azt jelenti, hogy Ausztria-Magyarország fegyveres erejével veszi fel a harcot Szerbiával. Holnap már megszólalnak a fegyverek és a monarkia megkezdi büntető expedícióját a gyilkos Szerbiában.

Az osztrák-magyar—szerb háboru kitörése még nem jelenti azt, hogy beharangozták az európai háborút. Németország és mellette Anglia még mindig erősen fáradoznak a háboru lokalizálásán s míg egyrészt Németország félelmetes hadereje kiváló biztosítéka a háboru lokalizálására megindított kísérlet komolyságának, másrészt Anglia semlegességi nyilatkozatai tartózkodásra fogják bírni talán Oroszországot is.

A háboru lokalizálásának a kérdése mindenestre el fog dőlni a közeli órákban.

A király Tisza István gróf miniszterelnökhöz kéziratot intézett, melyben megbizta a miniszterelnököt a következő **manifesztum** kihirdetésére:

Népeimhez!

Leghőbb vágyam volt, hogy Isten kegyelméből még hátralevő éveimet a béke műveinek szentelhessem.

A Gondviselés azonban másképp határozott.

Egy gyűlölettel telt ellenség üzelmel arra kényszerítenek, hogy a béke hosszú esztendei után kardot ragadjak monarchiám becsületének védelmére és területi épségének biztosítására.

A szerb királyság, melyet kezdettől fogva úgy elődeim, mint Én támogattunk gyorsan felejtő hálátlansággal az ellenségeskedés útjára lépett.

Mind magasabb hullámokat vet az Ellenem és Házam ellen érzett gyűlölet, a gyilkos merényleteknek egész sorozata és az a tervszerűen szőtt és keresztülvitt összeesküvés, melynek borzasztó sikere szíven talált Engemet és hű népeimet, messzelátható véres nyomai a titkos üzelmeknek.

Szerbia visszautasította kormányom igazságos kívánságait s így fegyveres erővel kell államaim számára az állandó belső nyugalom és külső béke nélkülözhetetlen biztosítékait megszereznem.

Ebben a komoly órában tudatában vagyok elhatározásom egész horderejének és a Mindenható előtti felelősségnek.

Mindent megfontoltam és mindent meggondoltam.

Bizom népeimben és Ausztria-Magyarországnak önfeláldozó lelkesültséggel telt vitéz hadseregében és bizom a Mindenhatóban, hogy fegyvereimnek adja a győzelmet.

FERENC JÓZSEF s. k.
Gróf Tisza István s. k.

A király elnapolta az országgyűlést

A képviselőház és a főrendiház ma délelőtt ülésre gyűlt össze, hogy meghallgassa az országgyűlést elnapoló királyi kéziratot.

A képviselőház ülése

Beöthy Pál elnök negyed tizenegy órakor megnyitja az ülést és a következőket mondja:

— Apponyi Albert gróf képviselő urnak napirend előtti felszólalásra adtam engedelmet, de ezt megelőzőleg a miniszterelnök ur kíván szólni.

A miniszterelnök beszéde.

Tisza István gróf miniszterelnök: Tisztelt Ház! Van szerencsém jelentést benyújtani a háború esetére való kivételes hatalom igénybevételéről. Kérem, hogy a jelentést kinyomtatni, szétosztani és előzetes tárgyalás végett a véderőbizottsághoz utasítani méltóztassék.

Tisztelt Ház! Ezen jelentés benyújtásával adva van a mai helyzet jellemzése. Olyan helyzeté, amely *feltüggeszti egy időre a képviselőház tevékenységét és tanácskozásiát.* — Olyan időköt élünk, amikor a beszédek, viták, tanácskozások helyét a *fégyveres tények fogják elfoglalni* és éppen azért ebben a történelmi nevezetességű, felelősségteljes pillanatban csak néhány szót intézek a kormány nevében a tisztelt Házhoz.

Nemzetünket lelkesült, büszke, emelkedett lelkiállapotban látjuk. *Tapasztalhatjuk azt a lelkesedést, amely az egész magyar nemzetet áthatja és megnyilvánul nemzetiségünkben is.* (Ugy van! Ugy van!) És felhasználom az alkalmat annak a megállapítására, hogy hála Istennek, az az egy-két nyugtalanító hír, amely a legutolsó órákban megjelent, *legalább is vétkes könnyelműséggel felkapott és terjesztett, abszolúte valótlan hirnek bizonyult.* (Ugy van! Zajos helyeslés.) *Az egész magyar nemzet jön királyi hívására a zászlók alá.* Nekünk, a kormány tagjainak éreznünk kell azokat a nagy és szent kötelességeket, amelyek hatványozott erővel hárulnak reánk. A mi kötelességünk gondoskodni róla, hogy ez a lelkesültség ne forjón ki hiába, hogy *érvényesüljön a sikeres cselekedetek mezején.* Nekünk kötelességünk fenntartani és biztosítani a rendet és nyugalmat ebben az országban, megtenni minden kormányintézkedést, amely a hadsereg művelői hatályosságának szempontjából szükséges (Élénk helyeslés.) és alkotmányos befolyásunkat úgy gyakorolni, hogy ez a harc, amelyet reánk kényszerítettek, amelyet talán a tulságba vitt béketűrés (Ugy van! Ugy van! a ház minden oldalán.) összes kísérletének kimerítése után vettünk magunknak, hogy *ez a harc véget ne érjen addig, amíg nem biztosítottuk a magyar nemzetnek és a monarchiának jövő nyugalmát és jövő biztonságát.* (Általános zajos éljenzés és taps.)

Andrássy Gyula gróf: *Igen! Ez így van!* (Hosszantartó taps és éljenzés minden oldalon.)

Tisza beszédét tomboló tapsal fogadja a munkapárt. Ez így tart percekig, amíg Apponyi Albert gróf áll szólásra.

Apponyi beszéde.

Apponyi Albert gróf: Mélyen tisztelt Ház! Megbízást kaptam az összes ellenzéki pártoktól, hogy nevükben nyilatkozzam. Az én nyilatkozatom csatlakozik ahhoz, amelyet néhány nappal ezelőtt ugyancsak az összes ellenzéki pártok nevében gróf Andrássy Gyula tisztelt barátom tett. Mi mélyen átérezzük ennek az óráknak történelmi jelentőségét, teljesen át vagyunk hatva attól, hogy *ez a leszámolás, amely megindult, kikerülhetetlen volt.* (Ugy van!) Nem a támadás terére való lépés, hanem *egy ellenünk intézett támadás védelme* és annak megindulására csak egy szóval felelhetek, azzal a szóval, amely az egész nemzet ajkán van és ez a szó: *„Végre!”* (Ugy van! Ugy van! minden oldalon.) Ebben a pillanatban szünetel minden egyéb kontroverzia és egy gondolat, egy érzés inspirál és irányít minket: a magunk részéről megte-
szünk mindent, hogy ebben a reánk kényszer-

ített, a nemzet jövőjére nézve oly fontos összeütközésben a nemzet egész osztatlan erkölcsi ereje álljon rendelkezésre. (Hosszantartó taps az ellenzéken és a munkapárton.)

A nemzet Európa előtt ebben a pillanatban magasztos látvány. A nemzetnek minden fia minden különbség és árnyalat nélkül a hívó szóra csak egyet követel, azt, hogy az akció meghozza a sikert, hogy véget vessen annak a sorvasztó betegségnek (Ugy van! Ugy van!), amely minket arra kényszerített, hogy jóformán minden második évben mozgósítást csináljunk, amelyet ha tovább türeünk, oda jutottunk volna, hogy Európa minket nevezett volna beteg testnek. (Ugy van! Taps a Ház minden oldalán.) Ez a nemzet, amely a maga állami önállóságára féltékeny, *teljes szolidaritásban jár el a veszély pillanatában a monarchia másik államával.* Ez a nemzet reméli, hogy a *leszámolás szükségessége szűk térre fog szorítkozni,* azonban, ha ebben a reményében csalódnék, akkor *semmitől sem retten vissza* (Percekig tartó taps a Ház minden oldalán. A miniszterek is tapsolnak.), *bizva saját erejében és abban a szövetségi hűségben* (Zajos taps. Felkiáltások: *Éljen Németország!*), *amely e pillanatban megnyilvánul.* E nagy történelmi cselekedetek sorozatának vége nem lehet más Isten segítségével, mint *a monarchia tekintélyének megóvása, Magyarország alkotmányának és törvényes életének megszilárdulása.* (Hosszantartó zajos éljenzés és taps az ellenzéken, a munkapárton és a kormány padjain.)

Az elnapolás.

Beöthy Pál elnök: Jelentem a t. Háznak, hogy királyi kézirat érkezett.

Tisza István gróf: T. Ház! Van szerencsém a legkegyelmesebb királyi kéziratot át-nyújtani.

Almássy László jegyző olvassa:

— Kelt Bad-Ischl, 1914. július 28. Aláírva: *Ferenc József.*

Ebben a pillanatban a munkapárt, az ellenzék, a hírlapírók és a karzatokon levők felállanak és percekig tapsolnak és éljenznek.

— *Éljen a király!*

— . . . ellenjegyezve gróf Tisza István.

Újból megújul a taps, amit azonban a miniszterelnök egy kézmozdulattal leint. A jegyző folytatja:

„Mi első Ferenc József Isten kegyelméből Ausztria császára, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya hű Magyarországunk és társországai zászlósainak egyházi és világi főrendeinek és képviselőinek, akik az általunk 1910. évi június hó 21-én Budapest székesfővárosunkban összehívott országgyűlésre egybegyűlvék, királyi üdvözlötünket!

Kedvelt hiveim!

Magyar miniszteriumunk előterjesztésére a jelen országgyűlés üléseit *ezennel elnapoltnak nyilvánítjuk,* akikhez egyébiránt állandóan hajlandóak maradunk.“

Beöthy Pál elnök: A legkegyelmesebb királyi leirat hódolatteljesen kihirdetettvén, hasonló célból a főrendiházhoz tétetik át.

Tisztelt képviselőház! Akkor, amikor most törvényhozási munkánk megszakadt s a szót a *fégyverek veszik át,* nemcsak ennek a testületnek, hanem a *nemzet minden tagjának tekintete hódolatteljes tisztelettel, a leg-törhetetlenebb, a legszeretetteljesebb ragaszkodással fordul ő felsége fenkölt személye felé,* aki mint a legalkotmányosabb király áll az ország élén és aki most mint legfőbb hadur, rendelte el a nemzet nagy érdekeinek a megvédését.

Azt hiszem, minden magyar ember fohásza száll az eget urához, kérve, hogy a gondviselés a mi jóságos királyunkat tartsa meg erőben, egészségben a nemzet javára. (Élénk éljenzés.)

Ezután felolvassák és észrevétel nélkül hitelesítik az ülés jegyzőkönyvét, mire az ülés tíz óra ötven perckor véget ért.

A főrendi ház ülése.

Tizenkét óra után néhány perccel nyitotta meg Jósika Samu báró a főrendiház mai ülését. A királyi kéziratot a főrendek nagy lelkesedése közben felolvasták.

A hadi beosztások jóváhagyása.

A hivatalos lap mai száma a következőket jelenti:

„*Ö császári és apostoli királyi felsége a hadi beosztási lajstromok kapcsán érintett szolgálati határozmányokat, a részleges mozgósítás alá esett személyek tekintetében a legkegyelmesebben jóváhagyni méltóztatott. A hadi szolgálati határozmányok ennek megfelelően hatályba lépnek.*“

Ez a rendelet a bevonultak szolgálati beosztására vonatkozó lajstromok jóváhagyását jelenti, tudniillik azt, hogy *ki hova tartozik és hol osztandó be?* Ezeket a beosztási lajstromokat és az ezzel kapcsolatos szolgálati határozmányokat, amelyeket a hadvezetőség előterjesztett, hagyta jóvá most a király.

A trónörökös a királynál.

Ischl, július 28. Károly Ferenc József főherceg trónörökös ma Lobkowitz herceg kíséretében ideérkezett és délelőtt kihallgatáson jelent meg a királynál.

Ischl, július 28. (Magyar Távirati Iroda.) Károly Ferenc József főherceg Lobkowitz herceg kamarai előljáró kíséretében ma reggel ideérkezett. Fogadására ő felsége megbízásából Catinelli báró őrnagy, szárnysegéd jelent meg a pályaudvaron. A főherceg az Erzsébet-szállóban szállt meg, ahol megjelent Prilesku udvari tanácsos, udvari utazási intendáns. Az uralkodó kíséretének valamennyi tagja felírta a nevét a kitétt ivre. Reggel 8 órakor megérkezett a szállóba Montenuovo herceg főudvarmester. A szálló előtt óriási közönség gyűlt egybe, hogy a trónörököst az uralkodói villába utaztatók üdvözöljék. Ischlbe érkezésekor és a szálló felé vezető útjában a közönség lelkes ovációkban részesítette a főherceget.

Háborus rendeletek

Az államfogyók és a repülőgépek.

A hivatalos lap mai száma egy igazságügyminiszteri rendeletet közöl az államfogyóházbüntetés végrehajtása tárgyában. A rendelet megszigorítja azoknak a foglyoknak a büntetését, akiket a bíróság hűtlenség, lázadás, kémkedés, vagy árulás vétsége, vagy büntette miatt ítelt államfogházra.

A hivatalos lap mai számában közzétette a kormány „a légi közlekedésre vonatkozó ideiglenes rendőri intézkedésekről” szóló körrendeletet. A 17 szakaszból álló rendelet szerint bárhol száll le a repülőgép, személyzetének minden tagja és minden utasa köteles a lehető legrövidebb idő alatt jelentkezni a legközelebbi rendőri, csendőrségi vagy pénzügyőri hatóságnál. A rendőrség vagy a katonaság felhívására köteles a repülőgép bárhol azonnal leszállani.

Egy másik miniszteri rendelet megállapítja a légi közlekedés tilalmi zónáját.

E szerint légi járóművekkel repülni tilos azon terület fölött, amelynek határvonala Bródtól a Száva mentén, majd ennek a Dunába torkolásától tovább a Duna mentén Orsováig, Orsovától Livazényig, Livazényitől Dévágig a vasutvonal mentén, Dévától Marosillyén át Lugosig a vasutvonal mentén, Lugostól Temesváron át Nagyikindáig a vasúti fővonal mentén, Törökbecsétől Bácsföldvárig a Tisza folyó mentén, Bácsföldvártól Józseffalván át Temerinig a vasutvonal mentén, Temerintől egyenes irányban Ókérig és

Okértől Kiszátság a vasutvonal mentén, Kiszáctól Petrováciig és Petrovától Glozsan és Begecs határán át Cerevicig, Cerevictől a Duna mentén Vukovárig húzódik és Vukovártól a vasutvonal mentén Bródába vis-

zátér. Ezen a területen engedély nélkül felszállani is tilos. Mindezek a tilalmak természetesen nem terjednek ki a fegyveres erő szolgálatában működő járóművekre.

A háború lokalizálásáért

Grey a háborúról.

London, július 27. Az alsóház tegnap délután nagy izgalomban ülésre ült össze.

Bonar Law az európai helyzetre vonatkozó kérdéseket intéz a kormányhoz.

Sir Eduard Grey válasza így hangzik:

— Pénteken délután találkoztam a nagykövetekkel és előttem kifejezést adtam azon fel-fogásomnak, hogy amíg a konfliktus Ausztria-Magyarország és Szerbia között áll fenn csupán, — nincsen jogunk a beavatkozásra. Ha azonban a viszony Ausztria-Magyarország, Németország és Oroszország között válnék fenyegetővé, úgy ez már a béke ügye és mindnyájunkat érdekel. Nem tudtam e percben, milyen álláspontot foglalt el az orosz kormány és nem is tehettem közvetlen indítványt. De azt mondtam, hogy ha a viszony Ausztria-Magyarország és Oroszország között fenyegető jellegűt ölt, nézetem szerint a béke egyedüli chancea abban áll, hogy a szerb kérdésben közvetlenül nem érdekelt négy hatalom vagyis Németország, Franciaország, Olaszország és Angolország Bécsben és Pétervárott egyidejűleg és együttesen oda-

hatnak, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország szüntesse be a katonai operációkat, közben pedig a négy hatalom fáradozása oda fog irányulni, hogy a konfliktus elintézését lehetővé tegyék. Miután arról értesültem, hogy Ausztria-Magyarország megszakította a Szerbiával való diplomáciai viszonyt, a következő indítványt tettem: Vasárnap délután táviratilag utasítottam a párisi, berlini és római angol nagyköveteket, hogy a kormányoknál, amelyeknél akkreditálva vannak, intézzenek kérdést, vajon hajlandók-e megállapodásra jutni arra nézve, hogy a francia, német és olasz nagykövetei Londonban velem tanácskozással üljenek össze, mely tanácskozásnak célja az lenne, hogy a jelenlegi nehézségek elintézésére alkalmas módokat és eszközöket megállapítsuk. Egyidejűleg utasítottam képviselőinket, kérjék meg a kormányokat, hogy bécsi, pétervári és belgrádi képviselőiket hatalmazzák fel arra, hogy az indítványozott tanácskozással tájékoztassák az ottani kormányokat és kérjék meg azokat, hogy az aktív katonai operációkat a tanácskozás befejeztéig szüntessék be. Eddig még nem kaptam valamennyitől választ. Ezen indítványnál természetesen a négy hatalom együttműködése a legfontosabb. Az ez ügyben rendelkezésre állott idő oly rövid volt, hogy vállalnom kellett azt a veszélyt, hogy indítványt teszek a szokásos előkészítő lépések megtétele nélkül és anélkül, hogy bizonyosságot szerezzek arra nézve, vajjon ez az indítványom kedvező fogadtatásra talál-e. De ahol a dolgok oly komolyak és az idő oly rövid, elkerülhetetlen az a veszély, hogy esetleg nem szívesen fogadott indítványt teszek. Mindazonáltal az a nézetem, hogy feltéve azt, hogy a szerb válaszjegyzéknek a sajtóban közölt szövege helyes, amint hiszem, — ez az indítvány legalább alapját képezné annak, hogy a hatalmak barátságos és pártatlan csoportja, melyek között olyanok is vannak, amelyek Ausztria-Magyarországnál és Oroszországnál egyenlő bizalmat éreznek, — képes lesz oly megoldást találni, mely elfogadható. Minden gondolkodó elme előtt világos, hogy abban a percben, amikor a konfliktus nemcsak Ausztria-Magyarországra és Szerbiára szorítkozik, hanem abba egy másik nagyhatalom is belebonyolódik, ez a legnagyobb katasztrófával végződhetik, mely valaha sújtotta Európát; senkisé nem mondhatja, mi lesz a kitört konfliktusok vége és követett valamint közvetlen következményei egyenesen kiszámíthatatlanok. (Helyeslés.)

Harry Lawson azt kérde Grey államtitkártól, igaz-e, hogy a német császár ma reggel elfogadta a Grey által ajánlott közvetítés elvét.

Grey államtitkár kijelenti, hogy meg van győződve arról, hogy a német kormány elvben hajlik az Ausztria-Magyarország és Oroszország közti közvetítés eszméjéhez. Arra a speciális indítványra azonban, hogy a konferencia utján való közvetítés eszméjéhez nyulna, a német kormánytól mindeddig nem kapott választ.

Anglia teljes semlegessége.

Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt jelenti Rómából: Hivatalos helyen értesítést kaptak, hogy az angol kormány a londoni orosz nagykövettel közölte, hogy Anglia az osztrák-magyar monarchia és Szerbia között kitört konfliktusban teljesen érdektelennek tekinti magát. Az orosz nagykövet ezt a nyilatkozatot azzal a megjegyzéssel táviratozta meg az orosz külügyminisztériumnak, hogy az angol kormányközlegek fagyos tartózkodása nagyon feltűnt neki. A Giornale d'Italia Pétervárról hasonló tartalmu táviratot kapott.

Olaszország szövetségi hűsége.

Berlinből jelentik: A Berliner Tageblatt jelenti Rómából: Hivatalos helyről értesülök, hogy az olasz kormány már egy hét előtt megragadta az alkalmat, hogy Berlinben és Bécsben illetékes helyen kijelentse, hogy a hármass szövetség céljaihoz feltétlenül hűséggel ragaszkodik.

Iteni politikai körökben azt hiszik, hogy a háború lokalizálva marad, minthogy Anglia semlegességi nyilatkozata után Oroszország egymaga nem lesz hajlandó háborút kezdeni.

Görögország magatartása.

Athénből jelentik: Ausztria-Magyarország ultimátuma itt bizonyos nyugtalanságot keltett. A görög-szerb szövetségi szerződés nem kötelezi Görögországot, hogy a jelenlegi konfliktusban Szerbia javára közbelépjen, Görögország semmi okot sem lát arra, hogy az ügybe beavatkozzék, annál kevésbé, mert nem is kérték, hogy a válság elintézésében közreműködjék.

Oroszország mozgósít?

Páris, július 28. Az újságok kiadásai Oroszország részleges mozgósítását közlik, továbbá azt a hírt, hogy Miklós nagyherceget az orosz seregek főparancsnokává nevezték ki. Az Echo de Paris közli, hogy a francia csaptattestek parancsnokai mind megkapták a rendeletet, hogy sürgősen foglalják el állomásaikat.

Berlin, július 28. A berlini esti lapok táviratokat kaptak Pétervárról, amelyekben a leghatározottabban meg van cáfolva az a hír, mintha Oroszország elrendelte volna a mozgósítást.

Bécs, július 28. A Neue Freie Presse Eydtkunenből kapott távirata jelenti, hogy az orosz határállomásokról az összes teherkocsikat az ország belsejébe szállították. A teherforgalom állítólag teljesen szünetel.

Pétervár, július 28. A Rjecs jelenti: A Krasnoje Selóban tartott minisztertanács elhatározta, hogy a rendkívüli intézkedésekkel mindaddig várnak, míg Ausztria-Magyarország újabb lépéseit ismerni fogják. A lap megerősíti, hogy a cár és a német császár között élénk táviratváltás folyt.

London, július 28. A cár minden pontban beleegyezett a minisztertanács határoza-

talba és hosszabb kihallgatáson fogadta a hadügyminisztert és a tengerészeti minisztert. Hír szerint az orosz kormány öt hadtestet fog mozgósítani.

Németország közbelépése Párisban és Pétervárott.

Berlin, július 28. Schoen párisi német nagykövet átnyújtotta tegnap a francia kormánynak Németország demarche-át és a német kormány megbízásából azt a kérdést intézte a francia kormányhoz, hogy az osztrák-magyar-szerb konfliktus lokalizálását helyesli-e. A nagykövet negyvennyolc óra alatt választ kér.

Hasonló demarche-ot nyújtott át a pétervári német nagykövet, gróf Pourtales az orosz kormánynak.

Wildpark, július 28. Vilmos császár nevével ma ideérkezett és azonnal tanácskozott Bettmann-Hollweg birodalmi kancellárral. Hír szerint a császár táviratban utasította Pourtales gróf pétervári német nagykövetet, hogy Oroszországtól követelje a semlegességi nyilatkozatot.

A cár és a német császár táviratváltása.

Berlin, július 28. A Vossische Zeitung jelenti Párisból: Pétervárról távirati jelentések érkeztek, amely szerint a német császár és az orosz cár között nagyon élénk táviratváltás történt a legutóbbi órákban. E jelentéseknek politikai körökben a béke fenntartására vonatkozólag a legnagyobb jelentőséget tulajdonítják.

A német császár megbízottja a cárnál.

Róma, július 28. A „Neue Freie Presse” római levelezője illetékes helyen a következő felvilágosítást kapta: A nagyhatalmak tanácskozása, hogy a háború kitörését megakadályozzák, reális utakra terelődött. Anglia és Olaszország fáradozása, hogy Oroszországot elhamarkodott intézkedésektől visszatartsa, Németország részéről is megerősítést nyert. Itt tudomással bírnak arról, hogy a német császár megbízásából igen magas német személyiség Peterhofba utazott, hogy a cárt a német császár nevében a béke fenntartására kérje.

Hogy a cárnál ez a lépés mély benyomást keltett, abból következtetik, hogy Sassanov azonnal érintkezésbe lépett a berlini, a londoni és párisi kormányokkal. Sassanov célja az, hogy Olaszország a nagyhatalmak közt és az osztrák-magyar monarchia közt a közvetítő szerepet vállalja el. Sassanov nézete szerint Olaszországnak a közvetítő szerepre való kiválasztása azért látszik helyesnek, mert Ausztria-Magyarország ebben garanciát láthat, hogy ügye jó kezébe van le-téve.

Oroszország fenyeget.

Pétervárott megjelenő félhivatalos jellegű Börsenzeitung a következő, nyilván sugalmazott értesítést teszi közzé:

Oroszország nem fog habozni nagyhatalmi állásának minden eszközével sikra szállani, ha jogos követeléseit figyelembe nem veszik. Oroszország nem fogja eltűrni egy szláv hatalom megsemmisítését. Hajlandó Ausztria-Magyarországot jogos követeléseiben támogatni és Szerbiának engedékenységet tanácsolni, azonban sohasem fogja megengedni, hogy egyesek büntényéért az egész szerb nemzetet büntessék. Sem Szerbia, sem Oroszország nem engedheti meg, hogy beavatkozzanak egy Balkán-állam felség-jogaiba.

A Lokalanzeiger pétervári jelentése szerint tegnap este a Newski Prospekt-en magasabbrangu katonatisztek beszédeket intéztek a tömeghez, amely Szerbiát éljenezte. Őszinte harcias hangulat azonban nem volt észlelhető.

Tüntetés Olaszország mellett.

Bécs, július 28. Tegnap este 10 órakor az olasz nagykövetség előtt újabb lelkes tüntésekben adtak kifejezést a rokonszenynek. Körülbelül 500 főnyi tömeg zárt sorokban és hazafias dalokat énekelve, az olasz nagykövetség palotája elé vonult, ahol német és olasz nyelven mondtak beszédeket, amelyeknek bevégeztével legnagyobb lelkesedéssel éltették Ferenc József császárt és királyt és Viktor Emánuel királyt.

Poincaré hazament.

Páris, július 28. Poincaré köztársasági elnök a France cirkálóról a következő szikratáviratot küldte Keresztély dán királynak:

„A helyzet komolysága sürgős kötelességemre teszi, hogy visszatérjek Franciaországba.“

Ugyanezt táviratozta az elnök Hakon norvég királynak is.

Páris a háboru ellen.

Páris, július 28. A Seine-kerületi munkásszövetségek szindikátusa felszólította a tagjait, hogy este rendezzenek tüntető fölvo-
mulást a köruton a béke mellett.

E fölcsólitásnak a munkásság tegnap este eleget tett és este 9 órakor nagy élénkség uralkodott az utcákon. A tömeg üdvözlésként hallott: *Le a háboruval!* Az egyik külvárosban ellentüntetés volt, amely abban nyilvánult meg, hogy lelkesen éltették a hadsereget. A tüntetők közötti esetleges összeütközés megakadályozására a rendőrség közbelépett és több személy letartóztatása után sikerült is a rendet helyreállítani.

Kevéssel ezután a tüntetők újból egybe-
gyűltek és ismét felhangzottak a *háboru elleni kiáltások*. A tömeg rázendített a Marseillaisere. Újból rendőrség érkezett, amely szétszórta a tüntetőket.

Este fél 11 órakor tüntető csoport a Place de la Republiqueig nyomult és nagy zajjal *tüntették a háboru ellen*. A rendőrség nagy erőt fejtett ki, hogy a tömeget szétszórja, de ellentállással találkozott, úgy, hogy a rendőrség segítségére kivonult a köztársasági gárda is. Éjjel 11 órakor a Porte Saint Denis táján nagy néptömeg csoportosult, amely a Marseillaiset énekelte. A rendőrség a Place de la Republique felé szorította a tömeget, miközben újból számos letartóztatás történt. A rendőrség elzárta a körutak felé vezető utakat. A forgalom majdnem teljesen megszűnt. A város különböző pontjain ismételtelen verekedések támadtak a háboru ellen és a hadsereg mellett tüntető csoportok között. A tüntetések éjfélig tartottak. A letartóztatottak száma igen nagy. Bár a tüntetések igen komoly jellegűek voltak, súlyosabb sebesülés nem történt. A könnyen sebesültek között több rendőr is van.

Gyilkos vád a gyilkos Szerbia ellen

Berlin, július 28. A Nationalzeitung írja: A Szerbia elleni dossier a legborzalmasabb vád, melyet valaha civilizált állam elé dobtak. Egy meggyőző erejű vádirat e dossier. Csak a nagyhatalmak történetében eddig páratlanul álló hosszú türelem, amelyet Ausz-

tria-Magyarország tanusított eddig, tehette elkerülhetővé a háboru. A dossier tartalma megmagyarázza azt is, miért volt a jegyzék alaphangja már eleve olv határozott és mindenekelőtt miért váltott ki éppen a követelések el nem fogadása az egész monarchiában oly leirhatatlan megkönnyebbülést és megelégedést. *Végre itt a döntés. Véget vetünk valahára annak a méltatlan állapotnak, hogy a monarchia kapuiban évtizedek óta mérges gőzök mocsara poshad, melynek pestises lehellete egész délszlávok lakta területeket mérgezett. E mocsarat végül kiszikkasztani kell. Igérgetések már nem elégítenek ki. — Szerbia július 25-én este 6 órakor elmulasztotta sorsának döntő óráját. Amit akkor visszadobtak, azt az örökkévalóság nem hozza meg nekik újból.* Most a dossier közlése után érthető az a remény is, hogy az elmaradhatatlan háborus események lokalizálva maradnak. *Nincsen oly cár, legyen az bármily pánszláv hajlamu, aki császári védelmében részesíti a gyilkosok hordáját. Borzalmasan boszulja meg magát Európa elnézése a 11 évvel ezelőtt elkövetett királgyilkossággal szemben; már akkor is szükséges lett volna, hogy büntető expedíció menjen egy, a gyilkosokkal szolidaritásban álló nemzet ellen.*

Mi történik Szerbiában

A szerb mozgósítás.

Zimony, július 28. Hétfőn délben két órakor hajóval érkezett Belgrádból Zimonyba Fazekas Miklós miskolci vendéglős, aki a következőket mondotta:

— Értesülésem szerint *Rajlában, Belgrádtól 90 kilométernyire van a szerb hadsereg összpontosítva.* A municiót primitív ökrösszekerek szállítják. *Brayl gróf német követtségi tisztviselő igen előzékenyen bánik az osztrák-magyar alattvalókkal: ielen volt a hajó indulásánál is. Belgrád nyugodt, a városon észrevehető, hogy sok férfi hiányzik. György herceg, a volt szerb trónörökös, ismét szerepel: inspicálja az ezredeket.*

Zimony, július 28. A mozgósítás első napján ezer önkéntes jelentkezett Belgrádban. *A mozgósítási rendelet a szerb hivatalos lap vasárnapi számának első oldalán jelent meg, ugyanazon a helyen, ahol jegyzékünk szerint a királyi napiparancsnak kellett volna megjelennie.*

Sándor trónörökös és György herceg.

Zimony, július 28. Sándor trónörökös tegnap délután visszaérkezett Belgrádba. A hadügyminiszteriumba hajtattott, ahonnan több vezérkari tiszttel felment a várba és *távcsővel vizsgálta Zimonyt.* A várban találkozott Sándor trónörökös György herceggel; melegen üdvözölték egymást. A szerb postát Románián át közvetítik. *Egy szerb hajó angol zászlóval ment Palánkára.*

Péter király Nisbe utazott.

Zimony, július 28. Péter szerb király tegnap Ribarska Banjából Belgrádba érkezett. A konak előtt nem volt őrség és a konakra nem tüzték ki a királyi lobogót. Néhány óra múlva autón Nisbe utazott a király. *Valamennyi diplomata és hivatalnok Nisbe költözött, csak a német és a belga követ maradt Belgrádban.*

A belgrádi lapok azt jelentik, hogy a *hadállapot bekövetkezett, de háboru nem lesz,* mert nemcsak a monarchia, hanem Románia is mozgósított. *A szerb mozgósítás mindenkire kiterjed, akinek az életkora a 18 és 60 év között van.*

A behívottak felszerelése hiányos, csak tölténytáskát és fegyvert kapnak. A partra szerb ágyukat vontattak. — A főhadiszállás Nisben van.

Szöknek a szerb katonák

Zágráb, július 28. A szerb katonák átszökődése a határon az utolsó napokban óriási méreteket ölt. Az emberek uniformisban és fölfegyverkezve menekülnek Szerbiából magyar területre és beszélnek, hogy a szerb legénységben óriási az elégületlenség. *A legénység az utolsó pillanatig hazabocsátását követelte a hadvezetőségtől.* A legutóbbi napokban történt szerbiai csapathelyezések a legénység soraiban nagy nyugtalanságot és elégületlenséget keltettek. A megszökött katonákon meglátszik, és beszélnek is, hogy el-
látásuk rossz és főszerelésük hiányos.

HIVATALOS HIRADÁS

a szerb, montenegrói és orosz mozgósításról.

Bécs, július 28. A Militärische Rundschau rendkívüli kiadásban jelenti:

A szerb hadsereg mozgósítása gyorsan halad. A Dunánál és a Drinánál erős csapatösszevonások folynak.

A montenegrói csapatok a nyugati határon gyülekeznek.

Oroszország a vilnai, a varsói és a kievi kerületekben nagyszabású intézkedéseket tesz.

Statárium Péterváradon.

Ujvidék, július 28. Az egész monarchia területén Péterváradon hirdették ki első sorban az ostromállapotot, ami a helyi nemzetiségi viszonyokra és Pétervárad katonai fontosságára való tekintettel egészen természetes dolog. A hadsereg főparancsnoksága rendelte el az ostromállapotot Péterváradra, mint katonai erődítmény területére és a többszomszédos Karlóca, Kamenica és Bukovac községekre.

Tegnap este 8 órakor a 70. gyalogezred laktanyájában egy szerb közlegény — nyilvánvalóan részeg volt — revolvert fogott a századosára. A merényletet a többi katonák megakadályozták. A függelemsértő katonát hadbírószág elé állítják és a statárium alapján halálra fogják ítélni. Ez lesz az első kivégzés.

Az ujvidéki határrendőrség irtó hadjáratot kezdett a délvidéki szerb nemzetiségű izgatók ellen. A határrendőrségnek jegyzéke van azokról, akik két évvel ezelőtt Szerbia hadi céljaira pénzt gyűjtöttek és a Narodna Obrana-hoz juttatták. Ezeket kettőzött éberséggel figyelik. A határrendőrség az izgatást preventív eszközökkel akarja megakadályozni és mintegy tizenöt szerb papot, több orvost, jegyzőt, patikust és még többeket a szerb értelmiségből letartóztatott és a szomszédos falvakból megvasalva ide hozta. Fegyveres haderő ellen elkövetett vétség miatt átadták őket a honvéd hadbírószágnak, egyuttal pedig távirati jelentést küldtek a belügyminiszternek.

A jelentésre a belügyminiszterium utasította a határrendőrséget, hogy csak kézzelfogható bizonyítékok alapján lehet bárkit letartóztatni. Erre az utasításra többet szabadon bocsátottak, de Papics Milos szabályai, Zlokolics Zsarkó sajkásgyörgyi, Nikolics István futtaki, Grigorevics Milos urszentiványi és Jozenov Milos sajkásgyörgyi papot, valamint Popovics Dusan futtaki gyógyszerészt és dr. Jeleszics Dusan futtaki orvost átszállították a hadbírószághoz.

A határrendőrség Gombosnál több uszályal feltartóztatatta és partra vontatta a Belgrád nevű szerb teherhajót.

Ujvidéken ma több száz főnyi tömeg újból tüntetett a háboru mellett, de a rendőrség kardlappal szétverte őket.

Németország szövetséget kötött Svédországgal?

Berlin, július 28. A legközelebbi napokban, de talán már néhány órán belül publikálni fogják, hogy Németország szövetséget kötött Svédországgal. A hír megerősítésre szorult.

Százezer koronás adomány.

Bécs, július 28. Rotschild Lajos báró a maga valamint Alfonz és Jenő testvérei nevében 100.000 koronát adományozott a Vöröskereszt egyesület céljaira.

A Vöröskereszt Debreczenben

Százszámra jelentkeznek az önkéntes ápolónők.

A mozgósítással egyidejűleg a Vöröskereszt Egyesület központi elnöksége felhívást intézett a magyar nőkhöz, hogy jelentkezzenek önkéntes ápolónőül az egyesület összes fiókjainál. Debreczenben Márk Endre udvari tanácsos, a debreceni fiók titkára adta közre a felhívást, amelynek már eddig is bámulatos eredménye van. Százszámra jelentkeznek a nők s férfiak vegyesen a kollégium ügyészi hivatalában, a Vöröskereszt Egyesület helyi fiójának helyiségében, hogy a sebesültek ápolására vállalkozzanak. A mai napig a következők jelentették be működésüket:

Ápolónőkül: Oláh Margit, Oláh Irma, özv. Buga Sándorné, Nagy Irén, Balogh Erzsébet, Soltész Mária, Boros Sándorné, Magyar Gáborné, Fekete Istvánné, Herszenberger Gizella, özv. Zagyva Sándorné, Arany Sára, Nagy Józsefné, II. Nagy Józsefné, Steinberger Katica, Semoric Gusztávné, Nagy Juliánna, Bérc Eszter, Hadházi Róza, Deutsch Pirooska, Matóci Margit, Pálfi Jánosné, Varga Lajosné, Tóth Mária, Szalissyó Istvánné, Spisák Lajosné, Havas Regina, Schwarcz Aladárné, Csatók Gáborné, Cséki Zsuzsánna, Kelemen Terézia, Takács Lászlóné, Takács Gabriella, Virág Károlyné, Kovács Istvánné, Vörös Eszti, Riskó Alajosné, özv. Hoffmeiszter Antalné, Hinkó Józsefné, Végvári Erzsébet, Kozma Róza, Posztészki Ferencné, Stern Margit, Balázs Istvánné, Balázs Mária, Dóró Ferencné, Kocsis Margit, Boha Ilka, Szücs Lili, Kovács Juliska, Huszár Jánosné, Menyhárt Jánosné, Szabó Mihályné, Szücs Sámuelné, Geller Erzsébet, Iglódi Kálmánné, Süveg Jolán, Süveg Mária, Halász Irma, Burai Erzsébet, Boha Mariska, Nagy Mária, Farkas Mária, Regécsi Emilia, Zsíros Mariska, Nagy Mariska, Benócs Juliska, Grünwald Margit, özv. Balázs Sándorné, Sáska Mariska, Földes Juliska, Szabó Sándorné, Laczkó Mihályné, özv. Mesterházi Istvánné, Kacsó Mária, Nagy Lili, Veréci Erzsébet, Biró Juliánna, Lantos Juliánna, özv. Fekete Károlyné, Lehoczki Józsefné, Szilágyi Istvánné, Nagy Irma, Jakab Béláné, Fazekas Sándorné, Kocsis Margit, Schmarovszki Gézáné, özv. Schaffer Györgyné, Csátári Ilona, Krausz Károlyné, Szóke Juliska, Nábrácki Ella, Nábrácki Ilona, Nábrácki Margit, özv. Fisch Sámuelné, Hári Katalin, Tóth Juliska, Károlyi Jolán, Gubritz Józsefné, Szatmári Eszter, Szabó Eszter, Seföldi Mihályné, dr. Fejér Ferencné, Nagy Sándorné, özv. Szilágyi Gyuláné, Szincsák Ferencné, Dudás Ferencné, Tóth Rózi, Jakab Mariska, Kovács Károlyné, Böszörményi Erzsébet, Gebei Antalné, Bihari Mária, Antrési Jolán, Rác Jánosné, Hajnal Gáborné, Geller Juliánna, Balázs Zsuzsánna, Balog Józsefné, Asztalos Gáborné, Kassai Klára, Velejti Erzsébet, Kajdi Istvánné, Nagy Berta, Radnai Oszkárné, Soltész Juliánna, Pipó Juliánna, Szilágyi Györgyné, Cseh Zsófia, Basa Juliánna, Jelenyi Agnes, Kiss Juliánna, Végh Eszter, B. Kovács Lidia, Gacsádi Margit, Dudás Lajosné, Szücs Sámuelné, Király Erzsébet, özv.

Dihen Jánosné, Kiss Etel, Bácsi Zsuzsánna, K. Nagy Mihályné, Pozsonyi Margit, Fülöp Irén, Alfrédi Mihályné, Molnár Karolin, özv. Szabó Sándorné, Balogh Róza.

Ápolókül: Hopp Oszkár, Rózsássy József, Kocsis Gyula, Blum Lajos, Bulyovszki János, Király József, Báthonyi Gábor, Körtvélyesi Gyula.

A Vöröskereszt Egyesület debreceni fiókjának vezetősége ezúton értesíti a jelentkezőket, hogy július 30-án reggel nyolc órakor a vasúti állomáson okvetlenül jelenjenek meg, mert ekkor megkezdődik a katonai orvosok által tartandó tanfolyam, amelyet több csapatban, de egyszerre fognak megtartani.

Bécsi tüntetés a debreceni 39. gyalogezred mellett.

Bécs, július 28. Tegnap este tíz órakor óriási embertömeg érkezett a Schwartzberg-emlék alá sárga-fekete és piros-fehérszöld zászlókkal. Az emlék előtt a tüntető menet megállt és lelkesítő beszédek tartottak felváltva magyar és német nyelven. Hochok közé rendkívül sok éljen is vegyült és sűrűn lehetett hallani Hoch Ungarn! kiáltásokat is.

Lelekesen ünnepelték a magyarságot a Burg őrségének felváltásánál is. Éppen a debreceni 39-ik gyalogezred katonái érkeztek oda a felváltáshoz. Leirhatatlan lelkesedéssel fogadták s nagyon sokáig éljenezték őket. Az őrség elvonulásakor a zenekar a Rákóczi indulót játszotta.

Katonai hirdetés

K. u. K. MILITÄERSTATIONSKOMMANDO Debrecen.

No. 170. mob. ex. 1905.

RENDELET.

Ezennel kihirdetjük, hogy haditénykedés céljából kihirdetett kormányrendelet alapján a M. Á. V. pályaudvaron, az István gőzmalom és a Termény és áruraktárban felhalmozott, a hadvezetőség számára szükségelt ételmezési készletek katonai és polgári bizottságok közreműködésével biztosítva lettek.

Az összes érdekeltek azon felszólítással tudósíttatnak, hogy **f. é. július hó 30-án d. e. 8 órakor a Pavillon laktanya felülvizsgálati termében** az ott működő kártérítési bizottság előtt jelenjenek meg és oda az árutulajdonáról illetve a követelés jogáról szóló okmányait elhozzák. A kártérítési összeg bizottságilag való meghatározása után az összes érdekeltek készpénzben kifizettetnek.

Debreczen, 1914. július hó 29.

Gyanus idegenek Debreczenben.

A rendőrség kettőzött éberséggel figyeli a Debreczenbe érkező idegeneket. Tegnap egy automobilon két — állítólag — német gyáros érkezett. Gyanusnak tüntek fel, ezért igazolásra szólították fel őket. Kassa, Munkács és Trencsén környékéről felvett fényképeket találtak náluk. Kihallgatásuk alkalmával gráci képeslap-gyárosoknak mondták magukat s azt adták elő, hogy a fényképfelvételeket levelezőlapoknak szánták.

A rendőrség táviratozott Grácba, hogy az idegenek bemondása mennyiben felel meg a valóságnak. A válasz megérkezéséig figyelik a két gyarost, az automobilt pedig felügyelet alá vették.

Figyelik a debreceni szerb katonaszökevényeket.

A Magyarországra menekült szerb katonaszökevények — mint közöltük — szigorú ellenőrzés alatt állanak. Az ország határaihoz közel lakó szerbeket, tekintet nélkül arra, hogy katonaszökevények-e vagy sem, **felügyelet alá helyezték**. Felsőbb rendelethez a határszéli rendőrkapitányságok a területük környékén lakó szerbeket — ha nem szerettek magyar állampolgárságot, vagy tíz évnél kevesebb ideig élnek Magyarországon — az ország belsejébe internálják.

Tegnap éjszaka az **ungvári határszéli rendőrkapitányság** a parancsnak megfelelően egy rendőrőrmester vezetése alatt erős fedezettel több szerbet Debreczenbe küldött. — Valamennyit **örizetbe vették** s megtiltották nekik, hogy egymással érintkezzenek. Rokonait, akik velük jöttek, a rendőrség megfigyelés alatt tartja.

A Népiroda munkásközvetítője

A debreceni Népiroda a következő fölhumást teszi közzé:

A katonai mozgósítás folytán az egyes termelési ágak nagyon sok helyen munkásközvetítő nélkül maradtak, minélfogva nehéz gazdasági állapotok következhetnek be, különösen ha a mezőgazdasági termelés s az ipar az élelmezési ágazata fenakadást szenved. Hogy az itthon maradt férfi- és nőmunkások könnyebben juthassanak kereset-hez, a mezőgazdasági és ipari termelés fenakadást ne szenvedjen, e célból a mozgósítás ideje alatt Debreczen sz. kir. város tanácsának hozzájárulása és támogatása mellett a **„Népiroda” a mezőgazdasági és ipari munkásközvetítés lebonyolítására vállalkozott** s e téren a munkások és munkaadóknak teljesen **díjtanul** nyújt segítséget a következők figyelembevételével:

1. Folyó hó 30-ától kezdődőleg a mezőgazdasági és ipari munkások nemre és korra való tekintet nélkül naponként délelőtt 7—9, délután 4—7 óra közötti időben a **mezőrendőrkapitányság udvarán** (Csapó-utca 15. sz.) megjelenhetnek s ott a kínált munkát szabadon felvállalhatják. Akik megjelenésük napján munkát nem kapnak, azok nyilvántartás végett a **Népiroda munkásközvetítési osztályánál** (Mezőrendőrség) a lakhely és a munkanem megjelölése mellett jelentkezhetnek. Munkáscsapatok egy megbízott által is bejelentethetők.

2. Munkaadók a meghatározott helyen és időben szabadon fogadhatják fel a munkásokat; — vagy levelező-lapon, telefonon (telefonszáma 100.), személyesen vagy megbízottjaik által jelenthetik be a munkás keresletüket, a munkások száma és a munka nemének megjelölése mellett.

A Népiroda működése kizárólag arra irányul, hogy a munkásokat a munkaadókkal összehozza; e célból a munkások és munkaadók részéről történő jelentkezéseket nyilvántartja s azokat a szükséghez mérten naponként vagy hetenként alkalmas módon közhírré teszi. A Népiroda a munkabérek megállapítása és a szerződések megkötésénél egyáltalán nem vesz részt s azt a felek szabadon bonyolítják le.

Mindezeket kivül naponként délután 6—7 óra között vagyontalan egyének bármely ügyes-bajos dolgaiban ingyen ad tanácsot és utbaigazítást a Népiroda, a városháza kapu alatti hivatalos helyiségében.

Debreczen, 1914. július hó 27-én. Nagy József s. k., h.-elnök, kir. tan., pénzügyigazgató, dr. Kovács József s. k., titkár, gazdasági akadémiai tanár.

Szt. Lukács- fürdői **Kristály forrás** **ásványvíz** a világ legelterjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreczeni főraktár **KOZPONTI DROGERIA** városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják. **Kapható minden fűszerüzletben.**

HIREK

Egy riasztó híresztelés hivatalos cáfolata

Tegnap éjszaka a klubok és kávéházak, szóval minden hely, ahol csak közönség és közvélemény tartózkodott, azzal a félelmetes hírrel tejt meg, hogy Nagybecskerekén szerb összeesküvést lepleztek le s a délvideki nábobot, Dungyverszky Lázárt vasraverse letartóztatták s a szegedi Csillagbörtönbe vitték.

Erre vonatkozólag a Budapesti Tudósító a miniszterelnökségi sajtóirodából a következő közleményt kapta:

Több reggeli újság ma azt írta, hogy Nagybecskerekén szerb összeesküvésnek jöttek nyomára és hogy az éjszaka folyamán a csendőrök az állítólagos összeesküvés részesét, közöttük Dungyverszky Lázárt is letartóztatták. Hivatalosan megállapították, hogy a lapoknak az állítólagos nagybecskereki összeesküvésről szóló híre minden alapot nélkülöz, ilyen összeesküvés egyáltalában nem történt és sem Dungyverszky Lázárt, sem pedig mást le nem tartóztattak. Az egész hír alap nélkül való kitalálás és sajnálatosképen a közönség riasztására alkalmas.

Ugyszintén teljesen alap nélkül való a „Budapest“-nek az a híre is, amely szerint román agitátorok Mannlicher fegyvereket akartak volna Erdélybe becsempészni. Hivatalosan megállapították, hogy a fegyvercsempészési hír is minden alapot nélkülöző kohlomány.

Az álhir persze rettenetes konsternációt keltett és a képviselőházban ma délelőtt a cáfolatot nagy megkönnyebbüléssel vették tudomásul. Tisza István gróf a folyosón a legnagyobb felháborodással beszélt arról, hogy ez a hír a reggeli lapok egyik-másikában megjelenhetett.

— Ezt a gyalázatot — mondta — a miniszterelnök — nem lehet tűrni. A hír minden terjesztője ellen a legenergiusabban fogunk eljárni.

— Értesítés a vasuton nem szállítható árukról. A hivatalos lap mai száma egy kereskedelmi miniszteri rendeletet közöl, mely a vasuti üzletszabályzat 74. §-át módosítja. A miniszteri rendelet így szól:

Ha a polgári áruforgalomnak a vasuti vonalakon részben vagy egészben történő beszüntetése folytán valamely közbeneső állomásokon a rendelkezésre álló vasuti személyzet egyéb forgalmi teendőikkel túl van halmazva és ennek következtében a vasuti üzletszabályzat 74. §-ának 2. bekezdésében a feladó rendelkezésére való felszólítására nézve előírt kötelesség teljesítése erőhatalom

miatt nem lehetséges, a feladó értesítése elmaradhat. Mihelyt azonban a forgalmi viszonyok azt megengedik, amennyiben lehetséges, az értesítést pótolni kell.

Ez a rendelet a mai napon már életbe is lépett.

— Caillauxné bünpörében holnap lesz ítélet. Párisból táviratozzák: Madame Caillaux ügyében tegnap már az orvosszakértőket is kihallgatta a szajnai esküdtszék. Ugy lehet, hogy már ma rákerül a sor Chenu és Labori nagy beszédeire és így talán már a holnapi nap folyamán meghozzák az esküdtek verdiktjüket.

— Egy huszárkapitány balesete. Zimonyban a huszárszázados parancsnoka Szmrecsányi Kálmán kapitány. Tegnapelőtt, amint a tömegben állt, a zimonyi rettenetes zürzavarban egy szekér hátulról elgázolta s a lábát összezúzta Fivére, Szmrecsányi György országgyűlési képviselő hozta fel Budapestre a kényszerű tétlensége vigasztalhatatlan huszárkapitányt, akit az orvosok megvizsgáltak: a háború közepébe már elmehehet.

— A raguzai polgármestert letartóztatták. Zár a ből táviratozzák: Cingria dr. raguzai polgármestert, aki itt átutazóban volt, a Lonens gőzös fedélzetén letartóztatták. Cingria tartománygyűlési és reichsrati képviselő. Egy raguzai szerb pópát is elfogtak és átadták a törvényszéknek. Ugyancsak letartóztatták Puglisich dr. raguzai jegyzőt is.

— Katonai céllövészet. A debreceni 3. honvéd gyalogezred augusztus hó 1. és 2. napjain a Sárkut-tanya melletti lőtérén harczerű céllövészetet tart.

— Kiesett a vonatból. Az éjszaka a Budapest felől jövő vonatból a nyitott ajtón kibukott Kiss Imre póttartalékos. Az esés következtében kezét és lábát eltörte. A balesetet észrevették, megállították a vonatot és a katonát fletették az egyik vagonba. Debrecenben a nagyállamásról a mentők a közkórházba vitték súlyos sérülésével Kiss Imrét.

— Baleset a cséplésnél. Daróci János hajdunánási gépész jobb kezét cséplés közben a lokomotív elkapta és összezúzta. Súlyos sérülésével ma behozták a debreceni közkórházba Daróci, akinek amputálni kellett az egyik ujját.

— Háborúba menőknek nélkülözhetetlen egy pompás öntöltőtoll 1 koronától 30 koronáig. Szerb, horvát, porosz beszélgetések ára 60 fillér. Kapható Hegedűs és Sándor cégnél, Debreczen; Piac-utca 34.

— Pénz-, szivar- és cigaretta-tárcák, női kézi-táskák és bőröndök Mentze áruházában Piac-utca 38. szám.

Aspirin

tabletták

: fej és fogfájdásnál, influenzánál, reumánál stb. elismert fájdalomcsillapítószert. A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirint „Bayer“ féle Aspirin tabletták alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tablettára 0,5 gr. 1 kor. 20 fill. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Tolvaj házvezető. Nagy József debreceni hivatalnoktól özv. Simon Jánosné házvezetője arany- és ruhaneműt lopott. Nagy feljelentésére a debreceni törvényszék ma két havi börtönrre ítélte a tolvajt. Simonné az ítéletben megnyugodott s így az jogerőre emelkedett.

§ A szomszédok. A múlt év december havában Szücs Ferenc cipőfelsőrész készítő bement a vele egy udvarban lakó Guttmann Mór lakásába s ott szidalmazta, sőt tetleg bántalmazta Guttmannékat. Feljelentés folytán a törvényszék ma könnyű testisértés és magánlaksértés vétsége miatt 50 korona fő- és 10 korona mellékbüntetésre ítélte Szücs Ferencet, aki elítéltetése miatt felebbezést jelentett be.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3. 10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt lehet az alonruhához 20.— Kert, csinosított szöveteket, turistalódot, szelvénykarnak, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron kelt, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az utóbbiak a melyeket a magyarországi évez, ha szövetkészítést közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentős mértékben olcsóbb árak. Országos elosztás. Minták, ingyenes kiszállítás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen triss árban

Szeplős

csunya leányok, máffeltos, kiffeltos, asszonyokhoz hasonlóan szép

A VILÁGHIRŰ FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CRÈME ÉS SZAPPAN

A Margit-crème rögtön szünteti a szeplőt, máffeltos, bőrkifételeket, alkát (máffeltos) s mindennemű bőrbajt. A Margit-crémnél az arcból ide, rózsás lesz, a ráncok, redők eltűnnek. A Margit-crème a világ legszébb asszonyait, hercegnőit, grófnőit, háronők, híres művésznőit stb. használják s el vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendeléseket bárhova bérmentve küld

Földes Kelemen Gyógyszertára Arad.

Debreczenben kapható: Balázs Ödön gyógyszer-tárában, Jóna és Jóna drogeriájában, Kubek Sándor, Mihálovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla gyógyszer-tárakban. — Hajdusoboszlón kapható: Barbócz Zsigmond gyógyszer-tárában — Hajduböszörményben kapható: Keresey Gábor gyógyszer-tárában.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója

EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára
Előadások kezdete fél 8 és fél 10 órakor.
Az első nagyszabású műfilm a szezonban.

HA ASSZONYOK GYÜLÖLNEK

Egy grófnő sorstragédiája 6 felvonásban.

Kérem! Tekintettel arra, hogy e műfilm egy teljes előadást tölt be, kérek a n. közönség, hogy az előadás kezdetéhez megjelenni sziveskedjenek.

RENDES HELYÁRAK

Csütörtökön, pénteken július hó 30-án, 31-én

Nem lesz előadás!

Mack féle

KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Száz ezer családban használatban, finomítja és széptíti a bőrt, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros kartonban a 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax-Szappan 80 fillér. Tolvaj-Szappan 40 fillér.

GOTTLIEB VOITH WIEN III.
Mindenhol kapható.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

" CZÉGNEL " DEBRECZEN, Kistemplombazár

Napernyők

Gyermekruhák

Harisnyák

Tricók

!! nagy választékban !!

Üzemnagyobbítás folytán

nyomással :

- 1000 szines jóminőségű boríték K 3-60
- 1000 finom fehér boríték " 6-
- 1000 félív üzleti levélpapír " 7-
- 1000 szines levelező-lap " 5-20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN & KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 49.

DARKAU-FÜRDŐ

(Osztrák-Szilézia.)

Legerősebb elsőrangú jódbrom-sósfürdő. ... Egyetlen fürdő, ahol tiszta jódsóban lehet fürödni. Javallatok: Görvély, exsudatumok, érimezesedés, csont- és ízületi bajok, női betegségek, csusz, stb. Legmodernebb gyógyeszközök. Régi park. Diszes szállások. Gyermekpenziók kíséret nélkül. Hegyi vízvezeték. Telefon Posta, táviró és vasúti állomás. Évad május 15-től október 1-ig. Főorvos Dr. Edm. Beck. Értesítésekkel és prospektusokkal szolgál **Exz. Graf Larisch-Mönnichsche Kurverwaltung, Darkau.**

Egyedül képviselt

Molnár Testvérek cégnél, Debreczen.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz. (Demetrovics-palota.)

Szabad bemenet.

Minden társadalmi osztály részére megfelelő butorok !! !! !!

Szolid árak! Kedvező fizetési feltételek! Telefon: 968.

CSIZFÜRDŐ

A kontinens legerősebb Jód-Brómos forrása, nagy Radio-aktivitással. Meglepő gyógyeredmények mindazon bajoknál, ahol a jód és bróm mint specifikus gyógyszer jó alkalmazásban.

Fürdőmegnyitás május hó 1-én.

Meleg jódos fürdők, hidegvizkurák, hydropathiai be-
rendezések, izzasztó, soványító, hízoló kurák, szénsavas
fürdők. **Modern újítások.** — Államhivatalnokok, katoná-
tisztok az elő- vagy utóidényben 30 százalék engedmény.
Máv. külön betegpénztár, a kertvárosi betegpénztár
árak szanatóriuma. Posta, táviró, telefon, vasúti-
más helyben.

CSIZIVIZ

a házánál történő ivókurához rendelhető a forrásnál és
Édeskuty L. főlerakójában, Budapest. Kapható minden
gyógytár és ásványvízkereskedésben. Prospektust küld
és felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság Csizfürdőn.

ESKA
A koncentráció kö-
karikás Es-ka kerék
párunk által cca. 40%
erőhifejtést megtakarít.
A legfontosabb ujdonság
Egyedül árusítás:
Kastrup & Swetlik
Eger 1/B.
Molnár Testvérek Debreczen.

THURZÓ-FÜRED.

A dell Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek
közepette.
Vasúti állomás Gölnözbánya. 572 méter.
Posta és táviró helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely !!

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap-
és szabad tófürdők, villanyozás és masszázs. Mindennemű
idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcsere és
más egyéb bajok ellen. — Igen védett hely, állandóan
enyhe, szép tavaszi időjárással. Kitűnő konyha és ol-
csó ellátás. Gyomor, bélbajok, cukorbetegség részére
külön diétetikus konyha orvosi felügyelet alatt. Elő-
és utóidényben 30 százalék, július elejétől 6 heti tartó-
zkodás után 60 százalék árengedmény. Szobák egész
idényre olcsó átalányban bérelhetők. Állandó fürdőorvos
Vladár József dr. Prospektussal szolgál a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Sztojtkai

Erdély béreceiből fakadó természetes gyógy-
hatású ásványvíz, melyet a leghíresebb
egyetemi tanárok és orvosok ajánlanak,
kapható minden fűszer-, csemege- és ásvány-
vízkereskedésben.

Helybeli kizárólagos egyedárusítás
KONTSEK GÉZA

kereskedésében, hol mindég friss töltésben
és előnyös árban kapható,

**Gyomorbajoknál csodahatású, cukor-
betektségeknél speciális gyógyszer.** Borral
vegyítve igen kellemes és egészséges.

A legolcsóbb és legjobb borvíz.

A debreczeni
izr. hitközség

BAROMFIKOPPASZTÓ JOCBÉRÉRE

az árverés

**AUGUSZTUS
HÓ MÁSODI-
KÁN :: DEL-
ELŐTT TIZ
ÓRAKOR**

fog a hitközség tanács-
termében megtartatni.

MEGHÍVÓ.

**Krabéczy Elő Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság Debreczen
III-ik ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT**

1914. évi augusztus hó 2-án d. e. 11 órakor, az intézet ügyészenek Bathhány-utca 5. sz. alatti
helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja
az igazgatóság.

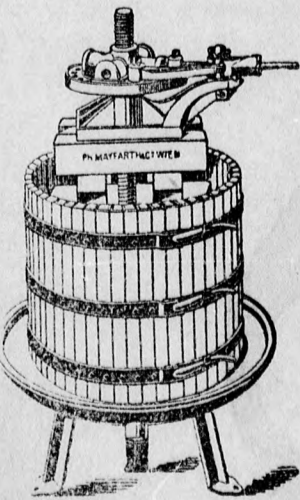
Tárgysorozat :

1. Igazgatósági jelentés.
2. Mérleg és zárszámadás előterjesztése.
3. Felügyelő-bizottsági jelentés.
4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság fel-
mentése ügyében határozat.
5. Indítványok.

A 19-ére hirdetett közgyűlés határozatképesség hiánya miatt elmaradván, az újabb terminusra
oly figyelmeztetéssel hivatnak meg a t. részvényesek, hogy az akkor is határozatképes lesz, ha az
alapszabályszerű szavazatszám nem is lesz jelen.

Az alapszabályok 13. §-a szerint annak, ki a közgyűlésen szavazatát gyakorolni kívánja, a
közgyűlést megelőzőleg 3 hónappal a részvénykönyvbe mint részvényes kell felvéve lennie és részvé-
nyeit a le nem járt szelvényekkel együtt a részvénytársaság pénztáránál letenni, vagy bíról letétbe
tartozik helyezni.

A mérleg és zárszámadások a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a r.-t. irodájában a részvé-
nyesek által megtekinthetők.

Eredeti Mayfarth-féle

törvényileg védett

„HERKULES“

bor- és gyümölcs-sajtók

Elsőrendű gyártmány

Viznyomású bor- és gyümölcs-
sajtók

Felül nem múlt!

Szőlő- és gyümölcs-órlók, szüre-
telő berendezések

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyár

Bécs (Wien) II. Taborstrasse 71.

Árjegyzékek ingyen.

Képviselek keresetnek. Különleges gyártás, sajtók és borászati készülékek számára.

Tíz szög 50 fillér, azontal minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedett minden szó 10 fillér. Apróhirdetések előre fizetendőek.

Videkről
apróhirdetéseket legelőszőbb postautalvánnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Jellegű leveleket
csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

A Debreceni Független Ujság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Lakás

Két
szobás csinos, modern lakást keresek azonnalra. Ajánlatok F. D. jellegűre a kiadóhivatalba küldendők.

Kiadó
különbejárati utcai szoba. Kossuth-u. 35.

Kiadó
garçon lakás. Orvosnak, ügyvédnek igen alkalmas. Kossuth-u. 15.

Kiadó
egy különbejárati utcai butorozott szoba, előszoba villanyvilágítással. Kandia-u. 6. Bármely időszakban megtekinthető.

Kiadó
olcsóért két kisebb szoba mellékhelyiségekkel, külön udvarral augusztus 1-től. Kishegyesi-ut 15. Jóvizű kut.

Kiadó
egy három szobás szép udvari lakás. Hunyadi-utca 17.

Üzlet

FRISS
töltési ásványvizek az összes Deutsch üzletekben kaphatók.

Poloskairtást
NÁNÁSSY ISTVÁN
legsikeresebben végzi a Máv. vasutak poloska és féregirtója. Kérem 849. számú telefonon felhívni. Évi kezelést és megvizsgálásokat is végez. Folyadék méreg kapható. Postakert Gyár-utca 6. Levélbeli megrendeléseket kérem.

Csöpiést
vállalok, gép azonnal szállítható. Fái vasöntöde Telefon 957.

SZEGEDI PAPRIKA-
különlegességek óriási raktára I. INDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Falusy Károly
polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41.
Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi-, női és gyermekcipőket.

Cipőjavítást
és új cipő készítését elvállalom. Hajó-u. 22.

Arany János utca 5. sz. a.
szabóműhelyemben javítást és ruhatisztítást szakszerűen készítek.

Pénzt
kölcsönöz magánzó és mellett tisztességes embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante

Szövőáruim kimagasló jó minőségűről és olcsóságáról naponta

hölgyek köszönete

és elismerése érkezik hozzám, 40 százalékkal olcsóbb, mint a közvetítő kereskedelemtől. Lenkeidőim varrás nélküli 1 árú 150 cm széles, 2 méter hosszú K 2-—, 1 árú 150 cmtr széles, 2 és egyenyed mtr hosszú K 2-25, lencsinvat 15-rülkőző fehér 48115 cm K 3-60, 1 tet. kettős damaszt törülköző, tiszta len, pompás új rajzok 50/110 cm K 8-—, 54120 cméter K 12-—, 60130 cm. K 13-— tucatonként 20 mtr sifon 80 cm széles fehérített anyagból K 7-20. Kéknymottó költők, készen varrva, gar. mosható pat. kéknymó anyagból zsebkéssel. Fontos házalóknak és rövid-árukereskedőknek darabja 70 fillér. Uri ingek prima flanelből K 1-50, női ingek prima flanelből csipkével K 1-50. — Maradék (3-6 mtr hosszú zsehr sifon, kanavász, barchet, flanel stb) 40 méter 4-— korona és mindenféle len- és pamutáru raktáron tart **JULIUS SCHRAM**, szövészet, Nachod I. (Csehország). Irjon mintakért.

Adás-vétel

Matulatur papíros
kapható a kiadóban.

Befőttes
üvegek olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Kapucédulák
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Eladó
asztali és tornyos vas-konyha. Pacsirta-u. 47.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Több
használt butor eladó. Magos-u. 7. Ugyanott egy jókarban levő zongora is eladó.

KÖLCSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és 1-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre
Konvertált jelzálogra 140 K
Hazai sorsjegyre . 90 :
Osztr. vörös kereszt s. j. 40 :
Olasz vörös kereszt s. j. 33 :
Erzsébet sorsjegyre . 7 :
József . 10 :
Bazilika . 20 :
Magy. vörös kereszt s. j. 22 :
A kölcsön apró részletekben törleszhető. Ha sorsjegyet barhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beküldése ellenében a kölcsönt a tenő összegre fölemeljük. Részletfizetésére vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket hívátjuk és rájuk fönti kölcsönt adjuk.

A Debreczeni Kézizálog Kölcsönintézet Részv.-Társ. bankosrállya SIMONFFY-UTCA 13. SZÁM. Telefon 298. Alapítást év 1878.

Különte

Mosodában
gallérokat 5 fillérért, ingeket mosva és vasalva 24 fillérért, kimosott ingeket 16 fillérért vasalok. Halköz 4. és Piac-utca 29. sz.

Hőgyeim!
Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, málfoltot, pattanást, vimmedlét, minden bőrruhságot az országhírű ártalmatlan Matild-arckenöcs, crém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

PALMA az elasztikus cipősarok
figyelje meg TARTÓSSÁGÁT

ELEKTROTECHNIKAI SZAKISKOLA

LABORATORIUMMAL és TANULÓMÜHELYVEL kapcsolatos.

Műszaki iskola az összes elektrotechnikai szakban és Gépépitményekben.

Mindazoknak, kik elektrotechnikuskokká (gyári tisztviselőkké stb) elméletben és gyakorlatilag (2 éven belül) kiképeztetni óhajtják magukat.

Felvételnek: 14 évtől 20 éves korig. **Előképzettség:** megkivántatik 4 közép-, polgári, alsókereskedelmi vagy ipariskola sikeres elvégzése.

Igazgatóság: POZSONY, Széchenyi-utca, kívánatra ismertetést, prospektust és felvilágosítást készséggel nyújt.

HÁZTULAJDÓOSOKNAK

- Debreczeni lakbér-szabályzat . 80 fillér
 - Házbér-nyugtakönyvcske . 40 .
 - Házirend . 40 .
 - Kapucédula (minden helyiség részére) . 10 .
 - Öres lakás bejelentési lap . 10 .
 - Ismét kiadott lakás bejelentési lap . 10 .
 - Epités engedély iránti kérvény . 10 .
 - Lakhatási . 10 fillér.
- ... ért darabonként kapható

HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
könyvnyomdájában
DEBRECZEN, PIAZ-UTCA 49.

CARL KRONSTEINER-féle

időálló mész

façade festék
törvényileg védve.

50 színárnyalatban kgr.-ként 24 f.-től feljebb.
Évtizedek óta bevált festék, felülmulja az összes utánzatokat. Egyetlen célszerű mázó anyag még a már festett homlokzatoknál is.

Email-façade festék sohase kopik, egyszerű levo-nás után fed, hideg vízben feloldva használható kész. Méregmentes, ideális festőanyag belső helyiségek, faépitmények, színek, pavilonok, sátrak stb. festésére. Minden árnyalatban kapható négyzög-méterenként 5 fillérért.

Mintakönyv és prospektus ingyen.

Carl Kronsteiner,
:: Wien, III., Hauptstrasse 120. ::
Raktár minden nagy városban.

Dr. Dralle nyirfa vize
ÁRA K 2.50 és K 5.—.

Kérjünk kifejezetten **Dr. Dralle-t** és ügyeljünk arra, hogy ez a név az etiketten legyen. Csak ez biztosítja és védi a számos utánzattól. Kapható minden szakbavágó üzletben. **Georg Dralle, Hamburg és Bodenbach a. E.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49., a főpostával szembe.